

Raadsnota

Raadsvergadering de dato 20 juni 2022

Onderwerp: Zicht op Thuis en Centrumregeling

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

Het beleid van rijk en gemeenten is gericht op de geleidelijke transitie van Beschermd wonen naar Beschermd Thuis. Mensen met psychische problemen moeten zoveel mogelijk thuis of in de eigen woonplaats kunnen blijven wonen met ambulante begeleiding. Het beleidsplan geeft richting aan het organiseren van een passend thuis voor kwetsbare mensen uit de Regio Maastricht-Heuvelland die een beroep moeten doen op de Maatschappelijke opvang of Beschermd wonen. Voor deze mensen zal met behulp van een passend thuis hun beperking in zelfredzaamheid en of participatie worden verminderd/opgelost. De theoretische kapstok hiervoor zijn de volgende vier pijlers:

1. Voorzorg: het behouden van een (beschermd) thuis en participatie;
2. Basiszorg: woonruimte dicht bij huis en wonen als startpunt van herstel
3. Maatzorg: garantie van beschermd wonen en meer woonvarianten;
4. Nazorg: geen vertrek uit een instelling zonder alternatieven voor onderdak en sociale basis op orde.

Met het voorgestelde beleidsplan hebben we een regionale (Maastricht-Heuvelland) beleidskoers voor de transitie van Beschermd wonen naar Beschermd Thuis. Om deze overgang en transformatie te realiseren is een nauwe samenwerking nodig met de Regio Maastricht-Heuvelland op het gebied van beleid, inkoop, toegang, huisvesting en financiering. Een nauwe samenwerking draagt bij om de gekwalificeerde voorzieningen te behouden en zorgt tegelijkertijd voor voldoende aanbod en spreiding van (specifiek) zorgaanbod voor Beschermd Thuis. Om dit te waarborgen is de samenwerking vastgelegd in een centrumregeling die als bijlage 2 bij deze nota is gevoegd.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

Aanleiding is de doordecentralisatie van Beschermd wonen om te kunnen zorgen voor een breed palet aan zorg in de eigen vertrouwde omgeving van inwoners van de gemeente Valkenburg aan de Geul.

3. Relatie met bestaand beleid

Vóór het beleidsplan “Zicht op Thuis” was het “Regioplan Beschermd Thuis 2020” de grondlegger voor Beschermd wonen.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

Vaststelling van het beleidsplan “Zicht op Thuis”, waarin de doordecentralisatie van Beschermd wonen is uitgewerkt.

5. Samenwerking

Regio Maastricht-Heuvelland: Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul

6. Aanbestedingen

Eén van de draaiknoppen om de doelen uit het beleidsplan te realiseren is het anders inkopen van zorg. Binnenkort wordt (onder voorbehoud) de aanbesteding Beschermd Thuis gepubliceerd met als doel nieuwe contracten af te sluiten per 1 januari 2023. Deze aanbesteding is gestoeld op de ambities beschreven in het beleidsplan.

Risico hierbij is het besluitvormingsproces voor de centrumregeling. Om gezamenlijk in te kunnen kopen moeten alle regio gemeenten, de gemeente Maastricht hiervoor mandateren. Dit wordt geregeld in de centrumregeling. Mocht de centrumregeling niet op tijd door alle colleges van burgemeester en wethouders worden vastgesteld, dan moet de inkoop van Beschermd Thuis één jaar worden uitgesteld. In dat geval zullen de huidige contracten verlengd worden. Risico is nu dat de transitie zoals beschreven in het beleidsplan niet optimaal kan doorlopen, omdat verlengde contracten niet goed aansluiten op de beoogde transitie.

7. Duurzaamheid

Beschermd wonen is bedoeld om mensen met psychische problemen weer zelfstandig te laten wonen, werken en participeren aan de samenleving.

8. Financiën

Voor het kalenderjaar 2023 ontvangt de gemeente Maastricht nog budget voor Beschermd wonen van de totale Regio Maastricht-Heuvelland. Dit is ca. 10,5 miljoen. Daarnaast blijft de gemeente Maastricht voorsnog ook de financiële middelen ontvangen voor Maatschappelijke opvang. Dit gaat het Rijk voorsnog niet doordecentraliseren. Het budget dat Maastricht ontvangt voor Maatschappelijke opvang voor de totale Regio Maastricht- Heuvelland is ca. 6,5 miljoen. Deze twee budgetten bij elkaar zijn dus ca. 17 miljoen. De verwachting op basis van de huidige informatie is dat dit totale budget voldoende dekking biedt voor de uitvoering van Beschermd Thuis.

Het is de verwachting dat de gemeente Valkenburg vanaf 2024 zelf middelen van het Rijk ontvangt voor Beschermd wonen. De hoogte van deze middelen is nog niet bekend.

9. Communicatie

De Adviesraad sociaal domein ontvangt de reactie op het advies na instemming door uw college. De vastgestelde Centrumregeling wordt in Q2-2022 gepubliceerd

10. Afwegingen en Advies

Wij adviseren u:

- 1: om “het Zicht op Thuis Beleidsplan 2021-2024 Regio MaastrichtHeuvelland” vast te stellen
- 2: om de “Centrumregeling Beschermd Thuis Maastricht-Heuvelland 2022 e.v.” vast te stellen

Ad. Beslispunt 1: Vaststelling van het Zicht op thuis Beleidsplan

1.1 Met het beleidsplan hebben we een regionale (Maastricht-Heuvelland) beleidskoers voor de transitie van Beschermd wonen naar Beschermd Thuis.

Ad. Beslispunt 2: Vaststelling van de Centrumregeling Beschermd Thuis

2.1 Voor de transitie van Beschermd wonen naar Beschermd Thuis is nauwe samenwerking op het gebied van beleid, inkoop, toegang, financiën en huisvesting nodig door de gemeenten van de Regio Maastricht-Heuvelland. Een nauwe samenwerking draagt tevens bij om de gekwalificeerde

voorzieningen te kunnen blijven behouden en zorgt tegelijkertijd voor voldoende aanbod en spreiding van specifiek zorgaanbod.

2.2 Een centrumregeling is de meest voor de hand liggende samenwerkingsvorm om de samenwerking op het gebied van Beschermd wonen op de schaal van Maastricht-Heuvelland vorm te geven. Met name de behoefte om met elkaar een meerjarig commitment aan te gaan en maatwerk en solidariteit mogelijk te maken zijn daarbij belangrijke argumenten.

De voorliggende centrumregeling is een gemeenschappelijke regeling. Met de centrumregeling worden taken en bevoegdheden overgedragen aan de centrumgemeente Maastricht, omdat voor de transitie van Beschermd wonen naar Beschermd Thuis het uitvoeren van alle taken voor één gemeente niet haalbaar zijn.

De mandaatconstructie in deze centrumregeling zorgt ervoor dat de centrumgemeente niet te veel afstand van de deelnemende gemeenten kan innemen. De verhouding opdrachtgever - opdrachtnemer is wederkerig en gelijkwaardig, er is geen sprake van ondergeschiktheid van de opdrachtnemer ten opzichte van de opdrachtgever vice versa.

Kanttekeningen

Ad. Beslispunten 1 en 2:

- In het beleidsplan staan termijnen voor realiseren van de doelen. Deze termijnen zijn niet geactualiseerd. Dit zal gedaan worden bij het de uitvoeringsagenda;
- Per 1 januari 2022 is de transitie van Beschermd wonen naar Beschermd thuis gestart. Om daadwerkelijk de transformatie Beschermd wonen zowel inhoudelijk als financieel in de eigen woonomgeving te kunnen realiseren heeft het Rijk een periode van 7 jaar voorzien. Onlangs heeft het rijk besloten om de invoering van het woonplaatsbeginsel en het landelijk financieel objectief verdeelmodel met een jaar uit te stellen. Dit wil zeggen dat de financiële middelen naar de gemeenten, zoals het er nu naar uit ziet, pas 1 januari 2024 worden overgeheveld.
- De looptijd van het beleidsplan is van 1 juli 2021 tot en met 31 december 2024. Indien dit conceptplan daadwerkelijk in juni 2022 door de Raad wordt vastgesteld, is het beleidsplan reeds één jaar in uitvoering. De periode ná vaststelling door alle gemeenteraden is relatief kort en zal wellicht niet voldoende zijn om alle doelen volledig te realiseren. Het geeft ons wel de ruimte om in 2024 te evalueren en eventueel bij te stellen indien nodig;
- Door de vertraging wordt het uitvoeringsplan 2022 uiterlijk in Q3 2022 opgeleverd met lopende initiatieven. Het uitvoeringsplan 2023 wordt in Q4 2022 opgeleverd;
- Er is gekozen voor een separate centrumregeling voor Beschermd Thuis en niet voor aanhaking bij de reeds vastgestelde centrumregeling voor de verwerving Wmo 2019, omdat de samenwerking voor Beschermd wonen verder reikt dan alleen de verwerving. Het betreft naast de verwerving ook het beleid, de toegang, de financiën en vastgoed. Door de breedte van de samenwerking zouden er sowieso afzonderlijke, bestuurlijke afspraken gemaakt moeten worden.

11. Bijlagen

Bijlage 1: "Zicht op Thuis Beleidsplan 2021-2024 Regio Maastricht-Heuvelland"

Bijlage 2: "Centrumregeling Beschermd Thuis Maastricht-Heuvelland 2022 e.v."

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

mr. G.S. Reehuis
algemeen directeur/gemeentesecretaris

D.M.M.T. Prevoo
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 3 mei 2022;

Gehoord de raadscommissie Sociaal Domein de dato 31 mei 2022;

Besluit:

- Het beleidsplan Zicht op Thuis 2021-2024 regio Maastricht - Heuvelland vast te stellen.
- De Centrumregeling Beschermd Thuis Maastricht-Heuvelland 2022 e.v. vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 20 juni 2022.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

D.M.M.T. Prevoo,
voorzitter

